

Cirkulärnr: 2000:94
Diariernr: 2000/2012
P-cirknr: 2000-2:23
Nyckelord: Arbetsmarknadspolitik, Arbetslöshetsersättning
Handläggare: Lars-Gösta Andréén
Sektion/Enhet: Förhandlingssektionen
Datum: 2000-08-30
Mottagare: Kommunstyrelsen
Personalfrågor
Ansvariga för arbetsmarknadspolitiska frågor
Rubrik: Ändrade bestämmelser i arbetslöshetsförsäkringen
Bilagor: SFS 2000:627

Personalpolitik: 2000-2:23

Nyckelord: Arbetsmarknads-
politik, Arbetslöshetsersättning

Förhandlingssektionen
Lars-Gösta Andréen

2000-08-30

Kommunstyrelsen
Personalfrågor
Ansvariga för arbetsmarknads-
politiska frågor

Ändrade bestämmelser i arbetslöshetsförsäkringen

Från och med den 1 augusti 2000 gäller ändrade bestämmelser i arbetslöshetsförsäkringen. För ändringarna redogörs nedan.

Bakgrunden till de ändrade bestämmelserna framgår av regeringens proposition Förnyad arbetsmarknadspolitik för delaktighet och tillväxt (prop. 1999/2000:98) och arbetsmarknadsutskottets betänkande 1999/2000:AU7.

I cirkuläret ges även kortfattad sammanfattning av regeringens förslag till kommande ändringar i arbetslöshetsförsäkringen enligt propositionen En rättvisare och tydligare arbetslöshetsförsäkring (prop. 1999/2000:139).

Ändringar från och med den 1 augusti 2000

Ändringarna avser följande bestämmelser i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring (ALF).

Ändringarna i ALF framgår av SFS 2000:627, som är bilagd cirkuläret.

9 §

Grundvillkoret för rätt till arbetslöshetsersättning har ändrats på så sätt att det i paragrafens punkt 4 införts ett krav på att den arbetssökande aktivt ska söka ett lämpligt arbete.

11 §

Ett nytt andra stycke har tillförts paragrafen. Det anger att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om lämpligt arbete.

14 §

I paragrafen anges vilka typer av förvärvsarbete som bortses från när arbetsvillkoret prövas.

Redaktionella ändringar har gjorts. Dels har hänvisningen till förordningen om beredskapsarbete utgått, eftersom förordningen upphört att gälla. Dels har referensen till stöd till start av näringsverksamhet ändrats så att det framgår att åtgärden regleras i den nya förordningen (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program.

Om denna förordning, se SK Cirkulär 2000:90.

16 §

I 16 och 17 §§ ALF anges s.k. överhoppningsbar tid, dvs. tid som inte räknas när man bestämmer den ramtid (12 månader) inom vilket arbetsvillkoret ska uppfyllas.

Enligt 7 § lagen (1997:1268) om kommuners ansvar för ungdomar mellan 20 och 24 år ska tid då den unge varit hindrad att arbeta på grund av deltagandet i verksamhet som anordnas av kommunen enligt den lagen inte räknas vid bestämmandet av ramtiden enligt 12 § ALF.

Denna bestämmelse har nu överförs från lagen (1997:1268), som upphört att gälla, till en ny punkt 8 i 16 § ALF. Detta medför ingen ändring i sak.

17 §

I paragrafen har den redaktionella ändringen gjorts att hänvisningen till förordningen om arbetsmarknadspolitiska aktiviteter ersatts med uppgiften att tid i arbetsmarknadsutbildning, arbetspraktik, datorteksverksamhet och arbetslivsinriktad rehabilitering är överhoppningsbar i den mån den inte jämföras med förvärvsarbete vid tillämpning av återkvalificeringsvillkoret enligt 19 § ALF.

19 §

I paragrafen anges förutsättningarna för att en arbetssökande ska kunna kvalificera sig för en ny ersättningsperiod (återkvalificeringsvillkoret).

Bestämmelsens lydelse har anpassats redaktionellt på så sätt att det anges att arbetsmarknadsutbildning, arbetspraktik, datorteksverksamhet och arbetslivsinriktad rehabilitering jämföras med förvärvsarbete.

Enligt paragrafens tidigare lydelse är tid i anställning som arbetsgivaren finansierat med stöd av förordningen (1997:1275) om anställningsstöd återkvalificerande. Som huvudregel gäller detta även fortsättningsvis, men genom ett tillägg har angetts att tid i anställning som arbetsgivaren finansierat med särskilt anställningsstöd enligt nämnda förordning inte är återkvalificerande.

Om anställningsstöd, se SK Cirkulär 2000:92.

Även i 19 § ALF har hänvisningen till den inte längre gällande förordningen om beredskapsarbete utgått.

30 och 46 §§

Ändringarna är redaktionella följdändringar.

Förslag till kommande ändringar i arbetslöshetsförsäkringen

Under hösten kommer riksdagen att behandla regeringens proposition En rättvisare och tydligare arbetslöshetsförsäkring (prop.1999/2000:139). Nedan ges en kort sammanfattning av regeringens huvudsakliga förslag till ändringar i arbetslöshetsförsäkringen enligt propositionen.

Om inte annat sägs, föreslås ändringarna gälla från och med den 1 januari 2001.

Rätten till arbetslöshetsersättning

Utöver vad som nu krävs för att ha rätt till arbetslöshetsersättning, ska den arbetssökande även medverka till att en individuell handlingsplan upprättas i samråd med den offentliga arbetsförmedlingen.

Handlingsplanen ska vara ett instrument för att effektivisera sökarbetet genom att närmare ange skyldigheter och planerade aktiviteter för den arbetssökande. För den som gör anspråk på arbetslöshetsersättning ska den innehålla, dels kraven på sökaktivitet enligt grundvillkoret, dels aktuella sökområden, samt en bedömning av vad som är lämpligt arbete eller lämplig åtgärd utifrån den arbetssökandes förutsättningar.

Sökområde

Under de första 100 ersättningsdagarna i en ersättningsperiod får den arbetssökande begränsa sitt arbetssökande till lämpliga arbeten inom sitt yrke och i närområdet.

Därefter ska den arbetssökande inom ramen för den individuella handlingsplanen, där hänsyn har tagits till vad som är lämpligt arbete för individen, vidga sitt sökområde såväl yrkesmässigt som geografiskt.

För en arbetssökande påbörjar en ny ersättningsperiod i direkt anslutning till den föregående ersättningsperioden, eller medgivits förlängning av ersättningsperioden, ska den yrkesmässiga och geografiska utvidgningen fortsätta att gälla.

Arbetsvillkoret ändras

Det införs en ny bestämmelse om att tid med föräldrapenningförmån eller totalförsvarsplikt i tillsammans upp till två kalendermånader jämställs med förvärvsarbete i den mån tiden behövs för att uppfylla arbetsvillkoret och att sådan tid då ska räknas in i arbetsvillkorets ramtid (12 månader).

Återkvalificeringsvillkoret slopas

Återkvalificering genom arbetsmarknadspolitiska program slopas. Övergångsbestämmelser kommer dock att införas.

Överhoppningsbar tid

När ramtiden ska bestämmas i samband med prövning av arbetsvillkoret är tiden i arbetsmarknadspolitiska program överhoppningsbar. Motsvarande gäller tid då hel närståendepenning uppburits.

Den tid som får hoppas över vid bestämmande av ramtiden begränsas till 7 år.

Studerandevillkoret

För en arbetssökande, som avslutat sin utbildning genom att fullfölja en treårig gymnasieutbildning och är under 20 år efter det att ramtiden för studerandevillkoret (tio månader) förflutit, förlängs ramtiden till den dag den sökande fyller 20 år.

Nuvarande bestämmelser innebär att ungdomar som fyller 20 år senare än tio månader efter att de avslutat gymnasiet, inte har haft möjlighet att uppfylla studerandevillkoret.

Ersättnings- och kompensationsnivåer

En bestämmelse införs om att det högsta belopp som regeringen fastställer i form av inkomstrelaterad ersättning kan bestämmas till ett högre belopp (förhöjd dagpenning) under de första 100 dagarna än under de resterande ersättningsdagarna. Den förhöjda dagpenningen kan begränsas i tiden för personer som söker deltidsarbete.

Regeringen avser, under förutsättning att det statsfinansiella läget så tillåter, att höja den högsta dagpenningen under de första 100 ersättningsdagarna från och med den 1 juli 2001 och den 1 januari 2002.

I samband med dessa höjningar avser regeringen även att höja grundbeloppet. För detta belopp föreslås dock ingen differentiering.

Höjningarna sker om förslagen i propositionen genomförs. Regeringen avser att följa upp och utvärdera förslagets effekter inför en eventuell förändring. Därvid ska även arbetsmarknadens funktionssätt vägas in. Regeringen anser att det är viktigt att säkerställa arbetslöshetsförsäkringens karaktär av inkomstbortfallsförsäkring.

Regeringen anser att kompensationsnivån även fortsättningsvis bör vara 80 procent.

Ersättningsperioden och förlängning av perioden

Varje ny ersättningsperiod ger rätt till ersättning under längst 300 ersättningsdagar.

Det införs en möjlighet till förlängning med längst 300 ersättningsdagar under förutsättning att den arbetssökande när ersättningsperioden har löpt ut inte uppfyller ett nytt arbetsvillkor och inte heller enligt arbetsförmedlingen bör erbjudas en aktivitet inom ramen för aktivitetsgarantin.

En ny ersättningsperiod räknas från den tidpunkt när den tidigare perioden löper ut, dvs. ingen avräkning ska längre göras för ersättningsdagar som erhållits i en tidigare period.

Enligt nuvarande bestämmelser räknas den nya ersättningsperioden från inträdet av den arbetslöshet då den sökande uppfyllde det arbetsvillkor som ligger till grund för den nya perioden.

Nu gällande bestämmelser om ersättningsperiodens längd ska dock gälla för den som före den 1 januari 2001 har fyllt 57 år och har rätt till ersättning på grund av en pågående ersättningsperiod.

För den som deltar i arbetsmarknadspolitiskt program eller utbildning som berättigar till aktivitetsstöd eller särskilt utbildningsbidrag bör det sammanlagda antalet ersättningsdagar med förhöjd dagpenning i arbetslöshetsförsäkringen och med förhöjt aktivitetsstöd eller förhöjt utbildningsbidrag uppgå till högst 100.

Till den som får arbetslöshetsersättning vid sidan av regelbundet deltidsarbete bör förhöjd dagpenning lämnas under längst 20 kalenderveckor från det att ersättning i kombination med deltidsarbetet börjar utges.

Sanktionsreglerna

Sanktionsreglerna ändras så att den som har avvisat ett erbjudet lämpligt arbete utan godtagbart skäl eller som utan att uttryckligen ha avvisat ett sådant arbete ändå genom sitt uppträdande uppenbarligen har vållat att anställning inte har kommit till stånd, får sin dagpenning nedsatt med 25 procent under 40 ersättningsdagar och med 50 procent under 40 nya ersättningsdagar vid en andra förseelse inom samma ersättningsperiod.

Vid det tredje tillfället inom samma ersättningsperiod upphör ersättningsrätten till dess personen i fråga har uppfyllt ett nytt arbetsvillkor.

En trygghetsförsäkring ska utredas

I propositionen 1999/2000:139 anmäler regeringen dessutom att man kommer att tillsätta en utredning för att undersöka möjligheterna att genom en trygghetsförsäkring med god kvalitet stärka och stödja anställda i omställningsprocessen till ett nytt arbete.

Utredningen ska även se över kvaliteten i de åtgärder som erbjuds inom dagens avtalssystem.

Utredningen ska pröva möjligheterna att i omställningen till ett nytt arbete lägga ett större ansvar på arbetsgivarna.

Frågor

Frågor om arbetslöshetsförsäkringen besvaras av Lars-Gösta Andréen på Förhandlingssektionen och Håkan Hellstrand på Enheten för Tillväxt och Regional utveckling.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Förhandlingssektionen

Staffan Löwenborg

Lars-Gösta Andréen

Bilaga

SFS 2000:627